

at kunne se bort fra de Fordringer, man tidligere stillede til Banernes og Materiellets Bestaffenhed og Banernes Benyttelse. Jeg maa sige, at jeg efter den korte Tid, der havde været til Overveelse og Undersøgelse af disse Forhold, dog vilde have havt Betænkelse ved at gaa ind paa et Forslag, som støttede sig til disse afgivne Erklæringer, dersom de ikke havde været i høj Grad støttede ved, hvad vi med Bestemthed vidste var Tilfældet, og havde udviklet sig i Udlandet. Det har nemlig været Resultatet af de Bestræbelser og Overveelser, som i de senere Aar have været gjort i Udlandet, at man der allerede i en temmelig stor Udstrækning har anlagt Baner netop af den Bestaffenhed, som her er bragt i Forslag, og at man, styrket ved de Resultater, som Benyttelsen af disse Jernbaner har givet, er skreden til at projektere Anlæg af meget betydeligt Omfang. Saa vidt jeg veed, er det i Særdeleshed i Baiern, at man har bygget Baner efter dette System og af den Konstruktion, som her er foreslaaet. Det har været mig til Berydelse ved at gaa over til et nyt System for Anlægget af Baner, som ikke i overmaade lang Tid har været gjort til Gjenstand for Overveelse her hjemme, men som jeg, støttet ved de Erfaringer, der saaledes haves fra Udlandet, troede at kunne gaa ind paa. Jeg skal nu lige over for de ærede Medlemmer, der have troet, at dette System havde saa store Mangler, at man maatte have væsentlige Betænkelse ved at gaa ind paa det, sige, at det jo ikke er undergivet nogen Tvivl, at det Bedste jo var bedre, og at disse Jernbaner, byggede efter det lettere System, have deres Mangler, som jo naturligvis ikke i den Grad ville være tilfiede ved Baner, der ere anlagte efter det stærkere System, men Spørgsmaalet er, om ikke den ringere Beføstning er Noget, som kan opveie de Udsættelser, man kan gjøre ved Jernbaner af den Bestaffenhed, og om de gjorde Indvendinger virkelig ere af den Betydning, at man burde bortse fra det, der muligvis vilde blive Følgen af, at man forfaste Systemet: at vi slet ikke fik nogen Udvikling af vore Jernbaner i en nærmere Tid. Naar der er reist Indvendinger af teknisk Bestaffenhed mod Soliditeten af Bygningen osv., da ser jeg mig ikke i Stand til at kunne give noget teknisk Svar derpaa, fordi jeg ikke selv har teknisk Indsigt. I den Henseende maa jeg støtte mig til mine Teknikere, som have ment, at det var forsvarligt at bygge Baner paa denne Maade. Naar man mener, at de Ulemper, der ere forbundne med Anlægget, skulle være saa store, at man af den Grund maatte anse det for uehøit at anlægge dem, kan jeg ikke erkjende, at det er Tilfældet. Ulemperne ere ikke større, end at de virkelig kunne ses og vurderes. Den største Ulempe, der er forbunden med dem, er efter min Mening Omladningen, navnlig af Gods, baade fordi Gods lider ved Omladningen,

og fordi Omladning af visse Arter af grovere Gods medfører ikke ringe Arbejde og ikke ringe forøget Beføstning. Det er efter min Mening den væsentligste Betænkelse og den væsentligste Gene ved Anlægget af disse lettere Baner. Derimod lægger jeg mindre Vægt paa, om man kjører 3 eller 4 Mil i Timen; jeg veed meget godt, at der vil komme høje Skrig fra dem, der maa bruge en Time til at kjøre tre Mil, men jeg tror virkelig, at det kan man overvinde. Det er Noget, som finder sit fulde Bederlag i de billigere Anlægsomkostninger. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Hegn tror jeg ogsaa, at, naar man ikke kjører stærkere og kan standse forholdsvis hurtigt paa Grund af den ringe Fart, vil det ikke blive saa overordentlig farligt for Gierne af Kreaturer, og man behøver ikke at frygte for, at der jævnlig vil ske Skade derved, at man undlader at sætte Hegn. Jeg maa imidlertid bemærke, at Loven ikke indeholder Forbud imod at sætte Hegn, og at det selvfølgelig vil blive Tilfældet paa de væsentligere Steder, og hvor der er sær Opfordring hertil; der kan man altsaa aabringe Hegn, og tror man, det kan gaa an at undvære dem, ville de Paagældende faae en Erstatning, som svarer til det omhyggeligere Tilsyn, som de maa føre med Kreaturerne. Dersom man nu ikke vil gaa ind paa en Banebygning efter det System, som her er foreslaaet, saa tror jeg, at vi ville befinde os paa det Punkt, hvor vi i Jernbanesager ofte have befundet os: at vi komme til Erkjendelse af, at vi ikke komme videre denne Gang. Dette vilde være saa meget mere uehøit, som det ogsaa vil være ønskeligt at faae Sagen overveiet paa et andet Sted, hvor den maatte kan møde Vanskeligheder nok. Jeg tror, at man nu vil kunne danne sig en begrundet Mening om Vanskelighederne ved dette System, som her er foreslaaet, og jeg tror saa meget mere, at man kan gjøre det, som jeg endnu en Gang maa henvise til Erfaringerne fra Udlandet, hvor man ikke har Betænkelse ved i det Store at anvende dette System. Det andet brændende Spørgsmaal, om jeg saa maa sige, har været Spørgsmaalet om, hvilke Bidrag der skulde gives af de interesserede Egnene. Dette er mere eller mindre en Skjønssag, og jeg vil tilstaa, at, naar man læser Betænkningen igjennem, faar man nogen Tvivl, om man paa det Grundlag, hvorpaa man oprindelig har søgt at udfinde, hvilken Del af Beføstningen Egnene burde bære, vil komme til det Rigtige. Jeg tror heller ikke, at man er kommen til det ad den her foreslaaede Vej, det skal jeg imidlertid lade ligge; hvad der er vigtigt for mig, er, at man er kommen til Bestemmelsen af Bidrag, hvis Størelse, jeg efter Omstændighederne anser for at være passende, og at man ved de Ord, som ere udtalte i den Maade, hvorpaa man er kommen til disse Summer, ikke har prejudiceret noget for Fremtiden. Jeg tror i det Hele taget ikke, at